

Aleksandra Krawczyk-Mazan

Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej

aleksandra.krawczyk-mazan@uken.krakow.pl

PRASA I MEDIA SZWEDZKIE WOBEC KRYZYSU EMIGRACYJNEGO W EUROPIE

ABSTRACT: **The Press and Swedish Media Towards the Emigration Crisis in Europe**

In the face of the emigration crisis in Europe, Swedish media focused on a wide range of topics, covering both the humanitarian dimension of the problem and the challenges related to the reception and integration of refugees. The press coverage was dominated by a humanitarian narrative, presenting dramatic stories of refugees who sought refuge from war, persecution and poverty.

Keywords: Press, Sweden, emigration, Europe

Słowa kluczowe: prasa, Szwecja, emigracja, Europa

WPROWADZENIE

W kontekście kryzysu emigracyjnego, który miał miejsce w Europie w ostatnich latach, prasa oraz media w Szwecji odegrały kluczową rolę w formowaniu opinii publicznej, kształtowaniu debaty społecznej, a także kreowaniu narracji związanej z napływem uchodźców. Prasa szwedzka często podkreślała humanitarny wymiar kryzysu emigracyjnego, poprzez ukazywanie dramatycznych sytuacji, z jakimi borykali się uchodźcy. Skupiano się na opowieściach o ucieczce przed wojną, prześladowaniami i nędzą; taki obraz miał na celu budowanie empatii w społeczeństwie. W ramach mediów prowadzono intensywne debaty na temat roli Szwecji w przyjmowaniu uchodźców oraz związanych z tym wyzwań i korzyści. Redakcje angażowały się w organizowanie paneli dyskusyjnych, wywiadów z ekspertami oraz publikowanie artykułów prezentujących

różnorodne perspektywy społeczne i polityczne. Lokalne gazety odegrały ważną rolę w informowaniu społeczności na temat konkretnych przypadków przyjęć uchodźców, działań społecznych oraz wyzwań integracyjnych. Te relacje dostarczały społecznościom lokalnym konkretnych informacji dotyczących wpływu migracji na ich otoczenie. Szwecja, będąc jednym z krajów Europy, który otwarcie przyjmował uchodźców, musiała stawić czoła wyzwaniom integracyjnym. Prasa i media skupiały się na takich kwestiach, jak nauka języka, integracja społeczna, sytuacja na rynku pracy czy dostęp do edukacji dla migrantów.

W miarę ewoluowania sytuacji i zmiany nastrojów społecznych prasa odpowiednio dostosowywała swoją narrację. Początkowa fala otwartości oraz solidarności wobec uchodźców uległa z czasem zmianie na bardziej zróżnicowane podejście, które uwzględniało również wyzwania związane z integracją. Prasa starała się zatem angażować społeczeństwo obywatelskie w aktywne uczestnictwo w procesie integracji: artykuły informacyjne i komentarze często zachęcały do dialogu, wolontariatu oraz wspierania inicjatyw społecznych na rzecz uchodźców. W związku z tym można uznać, że prasa i media w Szwecji odegrały istotną rolę w kształtowaniu pełnej i zróżnicowanej perspektywy na temat kryzysu emigracyjnego w Europie, uwzględniając zarówno aspekty humanitarne, jak i wyzwania związane z integracją społeczną czy ekonomiczną.

TŁO KRYZYSU EMIGRACYJNEGO

Tło kryzysu emigracyjnego w Szwecji było złożone i miało swoje źródła w szeregu globalnych i regionalnych zdarzeń. Sam kryzys jest bezpośrednio związany z nasilającymi się konfliktami zbrojnymi oraz niestabilnością polityczną w różnych regionach świata, zwłaszcza na Bliskim Wschodzie i w Afryce Północnej¹. Wybuchy wojen domowych, jak w przypadku Syrii, przemocy terrorystycznej czy politycznych rozruchów spowodowały, że ludność zaczęła się masowo przemieszczać, uciekając przed zagrożeniem życia. Szwecja, jako kraj o długotrwałej tradycji przyjmowania uchodźców, stała się naturalnym celem dla tych, którzy szukali bezpiecznego schronienia. Jednakże skala i intensywność kryzysu były rezultatem globalnych napięć, a destabilizacja w regionach, skąd pochodzili uchodźcy, bezpośrednio wpłynęła na liczbę osób szukających azylu w krajach europejskich, w tym w Szwecji. Decyzje polityczne i zarządzanie tym kryzysem wymagały równoczesnego uwzględnienia współczynników humanitarnych i geopolitycznych². Zmieniające się warunki polityczne na arenie międzynarodowej oraz brak rozwiązania konfliktów zbrojnych to kluczowe czynniki, które wpłynęły na decyzje podejmowane przez Szwecję odnośnie do przyjmowania uchodźców. Zrozumienie tych złożonych kontekstów jest niezbędne dla uzyskania pełnego obrazu kryzysu emigracyjnego w Szwecji.

¹ Zob. M. Banaś, *Szwedzka polityka integracyjna wobec imigrantów*, Kraków 2010.

² Zob. W. Nowiak, *Nordycki model „welfare state” w realiach XXI wieku*, „Kwartalnik Kolegium Ekonomiczno-Społecznego. Studia i Prace” 2011, 1, s. 307-317.

W tym okresie fale uchodźców podążały głównie przez kraje Europy Południowej, takie jak Grecja i Włochy, a następnie udawały się na północ, w kierunku krajów skandynawskich, w tym Szwecji. Różne trasy migracyjne oraz różne reakcje krajów na napływ migrantów wpływały na ruchy migracyjne i generowały wyzwania zarówno dla państw tranzytowych, jak i dla ostatecznych miejsc docelowych³. Decyzje podejmowane przez kraje na etapie Unii Europejskiej w zakresie polityki migracyjnej, takie jak porozumienie z Schengen czy mechanizmy solidarności, miały wpływ na to, w jakim stopniu państwa były gotowe przyjąć i zintegrować uchodźców. Również sama Szwecja, będąca częścią tego większego kontekstu europejskiego, musiała dostosowywać swoje strategie w obliczu rosnącej liczby migrantów. Rozważania nad tym, jak państwa europejskie radziły sobie z napływem uchodźców i jakie podejmowały działania w celu zarządzania kryzysem, są istotne dla przybliżenia kontekstu sytuacji migracyjnej w Szwecji⁴.

W ciągu wielu lat Szwecja kształtowała swoją politykę migracyjną i azylową, dążąc do stworzenia atmosfery przyjaznej dla osób szukających schronienia. Tradycja otwartości w Szwecji była wspierana przez różnorodne podmioty, w tym społeczeństwo obywatelskie, organizacje pozarządowe oraz instytucje państwowe. Wspólnoty lokalne organizowały inicjatywy takie jak programy integracyjne oraz kursy językowe, które pomagały migrantom w adaptacji i nawiązywaniu więzi z lokalnymi społecznościami. Organizacje pozarządowe, takie jak Szwedzki Czerwony Krzyż czy Save the Children, dostarczały wsparcia prawnego, psychologicznego i edukacyjnego, co ułatwiała migrantom dostęp do kluczowych usług. Natomiast instytucje państwowe wspierały tę otwartość poprzez finansowanie programów integracyjnych, zapewnianie mieszkań oraz tworzenie polityk promujących różnorodność i ochronę praw człowieka. Szwecja przez dekady opierała swoją politykę migracyjną na zasadach humanitaryzmu i solidarności międzynarodowej, co wynika z głęboko zakorzenionych wartości, takich jak szacunek dla praw człowieka i pomoc dla osób uciekających przed wojną, prześladowaniami i trudnymi warunkami ekonomicznymi. Historia kraju w XX wieku, zwłaszcza po II wojnie światowej, ukształtowała wśród Szwedów silne przekonanie o konieczności niesienia pomocy międzynarodowej, a także tolerancji i otwartości na różnorodność. Społeczeństwo szwedzkie wspierało ten model jako element tożsamości narodowej, wierząc, że kraj może być bezpiecznym schronieniem dla osób poszukujących nowego życia, a także wzorem etycznym w obliczu globalnych kryzysów⁵. W kontekście kryzysu emigracyjnego Szwecja podtrzymywała swoje zaangażowanie w przyjmowanie uchodźców, choć skala i tempo przyjmowania zaczęły generować wyzwania. To otwarte podejście sprawiło, że kraj ten stał się jednym z najważniejszych celów dla migrantów szukających bezpieczeństwa. Jednakże w miarę narastania liczby przyjmowanych

³ Zob. H. Berggren, L. Trägårdh, *Är svensken människa? Gemenskap och oberoende i det moderna Sverige*, Stockholm 2006.

⁴ Zob. M. Byström, P. Frohnert, *Invandringens historia – från „folkhemmet” till dagens Sverige*, Delmi kunskapsöversikt, 5, Stockholm 2017.

⁵ Zob. *Utvärdering av hanteringen...*

uchodźców Szwecja zaczęła borykać się z kwestiami związanymi z integracją, alokacją zasobów, jak również z utrzymaniem równowagi między humanitarnym obowiązkiem a praktycznymi wyzwaniami wynikającymi z masowego napływu uchodźców. To napięcie między otwartością a praktycznymi aspektami integracji stanowiło kolejny, istotny element tła kryzysu emigracyjnego w Szwecji ⁶.

Kryzys emigracyjny w Szwecji był nierozzerwalnie związany z serią kluczowych decyzji politycznych zarówno na poziomie krajowym, jak i europejskim. Polska migracyjna, zwłaszcza w kontekście przyjmowania uchodźców, była przedmiotem debat politycznych, które w znacznym stopniu wpłynęły na dynamikę kryzysu. Kryzys migracyjny w Szwecji był wynikiem nie tylko zwiększonego napływu uchodźców, ale także skomplikowanych decyzji politycznych, które miały na celu zarządzanie tą sytuacją. Decyzje krajowe, takie jak zaostrzenie przepisów azylowych oraz wprowadzenie tymczasowych kontroli granicznych, były próbą reagowania na gwałtowny wzrost liczby wniosków o azyl. Na poziomie europejskim Szwecja była również zaangażowana w dyskusje nad wspólną polityką migracyjną, zwłaszcza w kontekście systemu relokacji uchodźców oraz odpowiedzialności państw członkowskich, co jednak budziło wiele kontrowersji i niekiedy rozbieżności między państwami członkowskimi, takimi jak Polska, która wciąż wyrażała rezerwę wobec bardziej otwartych polityk migracyjnych. Na poziomie krajowym decyzje dotyczące polityki azylowej, procedur przyjmowania uchodźców oraz warunków integracji miały bezpośredni wpływ na skalę i charakter kryzysu. Zmiany w przepisach prawa migracyjnego oraz azylowego, podejmowane przez rząd, miały na celu dostosowanie kraju do nowej rzeczywistości migracyjnej, tymczasem często prowadziły do kontrowersji i debat publicznych. Na poziomie Unii Europejskiej decyzje dotyczące wspólnej polityki migracyjnej, mechanizmów solidarności czy podziału odpowiedzialności za uchodźców miały kluczowe znaczenie, ponieważ dotyczyły dostosowania do rosnącej liczby migrantów i wyzwań związanych z bezpieczeństwem i integracją. Brak jednomyślności państw członkowskich w tworzeniu wspólnych rozwiązań stanowił istotne wyzwanie dla skutecznego zarządzania kryzysem migracyjnym. Decyzje polityczne oddziaływały zarówno na tempo napływu uchodźców, jak i na zdolność państwa do skutecznego zarządzania procesem integracji. Napięcia między poszczególnymi krajami, różnice w podejściach do kwestii migracji oraz zmieniające się konteksty polityczne w Europie skomplikowały proces podejmowania decyzji i wprowadzania skutecznych strategii zarządzania kryzysem emigracyjnym.

Znacznym wyzwaniem dla Szwecji był proces integracji społecznej i ekonomicznej przyjmowanych uchodźców. Choć Szwecja długo cieszyła się reputacją kraju przyjaznego dla imigrantów, masowy napływ uchodźców stworzył nową rzeczywistość, wymagającą kompleksowego podejścia do kwestii integracji⁷, a ta obejmuje naukę języka, zdobycie umiejętności zawodowych, adaptację do nowego otoczenia kulturowego

⁶ Zob. M. Valenta, N. Bunar, *State Assisted Integration: Refugee Integration Policies in Scandinavian Welfare States: the Swedish and Norwegian Experience*, „Journal of Refugee Studies” 2010, vol. 23, no. 4, s. 463-483.

⁷ Zob. *Extra ändringsbudget för 2016 – Ändring av rätten till bistånd för vissa utlänningar*, „Prop.” 2015, 16, s. 146.

oraz budowanie relacji społecznych. Starając się zapewnić skuteczną integrację, Szwecja musiała dostosować swoje programy edukacyjne, wsparcie psychologiczne i programy szkoleniowe. Z drugiej strony znalazły się wyzwania ekonomiczne wynikające z konieczności zapewnienia środków na wsparcie uchodźców w zakresie zakwaterowania, zdrowia, edukacji oraz innych podstawowych potrzeb. Gospodarka kraju musiała zatem dostosować się do większego obciążenia finansowego. Dodatkowym aspektem było pytanie o zrównoważony rozwój ekonomiczny przy jednoczesnym wspieraniu procesu integracji. Szwecja musiała znaleźć równowagę między humanitarnym podejściem do uchodźców a praktycznymi kwestiami gospodarczymi, aby skutecznie zarządzać kryzysem emigracyjnym, stąd podejmowanie wszelkich decyzji politycznych i implementowanie programów mających na celu efektywne przeciwdziałanie problemom integracyjnym i ekonomicznym łączono z próbą utrzymania długoletniej tradycji otwartości na uchodźców⁸.

W miarę upływu czasu, od momentu narastania problemów migracyjnych, szwedzkie społeczeństwo doświadczało ewolucji w swoich reakcjach i postawach wobec napływu uchodźców. Początkowo wiele społeczności wyrażało solidarność i gotowość do pomocy. Różnorodne inicjatywy społeczne, wolontariat oraz wsparcie dla uchodźców były powszechne. Jednakże wraz z rosnącą liczbą przyjmowanych uchodźców nastroje społeczne zaczęły ulegać zmianie⁹. Kolejne wyzwania związane z integracją i alokacją zasobów, a także różnice kulturowe zaczęły generować obawy i niepokoje wśród części społeczeństwa. Publiczna debata dotycząca kwestii migracyjnych była miejscem wyrażu różnych perspektyw, od otwartości i akceptacji po obawy związane z bezpieczeństwem, ekonomią czy stabilnością społeczną. Media odegrały ważną rolę w kształtowaniu opinii publicznej, a różnorodność reprezentowanych perspektyw wpłynęła na klimat społeczny. W miarę narastania dyskusji publicznej zmienne nastroje społeczne wpływały na kształtowanie polityki migracyjnej, determinowały tempo i skalę działań podejmowanych przez rząd oraz instytucje państwowe. Rozumienie tych zmiennych nastrojów społecznych jest kluczowe dla pełnego kontekstu kryzysu emigracyjnego w Szwecji, a także dla analizy wpływu opinii publicznej na podejmowane decyzje i strategie zarządzania kryzysem migracyjnym¹⁰.

POWSTANIE SZWEDZKIEJ PRASY

Szwedzka prasa rozwijała się stopniowo, począwszy od XVII wieku, w kontekście zmieniającej się sytuacji politycznej i społecznej w kraju. W tym okresie zarówno rosyjski, jak i szwedzki dwór królewski starały się wpływać na opinię publiczną, wykorzystując

⁸ Zob. *Pocket Facts 2010 – Integration Statistics*, Ministry of Employment, Sweden 2011.

⁹ Zob. D. Harrison, *Alla tiders migration! Immigrationens betydelse för Sveriges utveckling och välbefinnande*, Kunskapsöversikt 2016, s. 1.

¹⁰ Zob. A. Hellström, A.L. Lodenius, *Invandring, mediebilden och radikala högerpopulistiska partier i Norden*, Stockholm 2016.

prasę jako narzędzie propagandy. Pierwsze gazety zaczęły się ukazywać pod koniec stulecia, a ich głównym celem było promowanie polityki królewskiej oraz kształtowanie postaw społecznych. W związku z tym prasa szybko przekształciła się w medium informacyjne, dostarczające obywatelom aktualnych informacji z kraju i ze świata.

W miarę jak wzrastała aktywność handlowa i zainteresowanie wydarzeniami międzynarodowymi, zapotrzebowanie na aktualne informacje również rosło. Szwedzkie gazety zaczęły pełnić nową rolę: stały się nie tylko narzędziem propagandowym, ale także edukacyjnym. Informując obywateli o sprawach krajowych i światowych, przyczyniły się do rozwoju społeczeństwa opartego na wiedzy i zaangażowania obywatelskiego.

Najstarsza szwedzka gazeta uznawana za pierwszą oficjalną publikację, *Ordinari Post Tijdender*, została założona w 1645 roku przez Axela Oxenstiernę, kanclerza królewskiego. Z początku ukazywała się raz w tygodniu, koncentrując się głównie na wiadomościach z zagranicy. Jej celem było informowanie elit rządzących o bieżących wydarzeniach oraz promowanie polityki rządu. W miarę rozwoju prasy, zaczęły się pojawiać inne tytuły, które dostarczały różnorodnych informacji, co przyczyniło się do wzrostu zainteresowania i zaangażowania obywateli.

Warto również zauważyć, że gazety te były zazwyczaj niewielkie – często mieściły się na kilku stronach – a ich nakład był ograniczony. Wydawanie gazet wiązało się z dużymi kosztami, co sprawiało, że dostępność do nich była ograniczona dla przeciętnych obywateli. Gazety były drukowane na prostych maszynach, a ich produkcja wymagała wyspecjalizowanej wiedzy oraz umiejętności, co dodatkowo wpływało na ich cenę. W miarę upływu czasu, jednakże, zwiększające się zainteresowanie prasą oraz rozwój technologii drukarskiej przyczyniły się do stopniowego wzrostu nakładów i dostępności gazet dla szerszej publiczności.

W rezultacie, powstanie prasy w Szwecji stanowiło ważny krok w kierunku kształtowania nowoczesnego społeczeństwa obywatelskiego, które zaczęło aktywnie uczestniczyć w debatach społecznych i politycznych, co miało ogromne znaczenie dla dalszego rozwoju kraju.

SZWEDZKA PRASA W KONTEKŚCIE KRYZYSU EMIGRACYJNEGO

„Dagens Nyheter” (DN) to jedna z najstarszych i najbardziej renomowanych gazet w Szwecji. Początki tego dziennika sięgają XIX wieku, a obecnie jest on jednym z największych i najbardziej wpływowych środków masowego przekazu w kraju. „Dagens Nyheter” została założona w 1864 roku przez szwedzkiego dziennikarza i przedsiębiorcę, Herman’a E.W.G. Söderberga, jako gazeta poranna. Z biegiem lat stała się jednym z najważniejszych i najbardziej wpływowych mediów w Szwecji. Gazeta przeszła przez wiele zmian, adaptując się do zmieniającego się krajobrazu medialnego. Przez lata zyskała reputację gazety o wysokim standardzie dziennikarskim, prezentując zarówno wiadomości lokalne, jak i międzynarodowe, a w odpowiedzi na zmiany w konsumpcji mediów, „Dagens Nyheter” intensywnie inwestuje w cyfrowe platformy, oferując treści online, aplikacje mobilne i interaktywne funkcje, które umożliwiają łatwiejszy

dostęp do informacji, dzięki temu ma dużą bazę czytelników, zarówno w wersji drukowanej, jak i online. Gazeta dociera do szerokiego grona odbiorców, co czyni ją jednym z najważniejszych źródeł informacji. W kontekście kryzysu emigracyjnego „Dagens Nyheter” odgrywała kluczową rolę w dostarczaniu informacji i kształtowaniu opinii publicznej. „Dagens Nyheter” często prezentuje humanitarną perspektywę w relacjach dotyczących kryzysu emigracyjnego¹¹: skupia się na ludzkich historiach, dramatach uchodźców oraz potrzebie międzynarodowej solidarności. Gazeta często przedstawia opowieści o uchodźcach jako elementy, które mają na celu budzenie empatii i zrozumienia wśród czytelników. Angażuje się również w prowadzenie analiz i sporządzanie komentarzy dotyczących kryzysu emigracyjnego. Często prezentuje zrównoważone spojrzenie na wydarzenia, starając się uwzględniać różnorodność perspektyw. Analizy obejmują zarówno humanitarne aspekty kryzysu, jak i wyzwania związane z integracją migrantów. Artykuły, reportaże i komentarze pojawiające się na łamach dziennika wpływają na sposób, w jaki społeczeństwo szwedzkie postrzega kwestie migracyjne. Ponadto gazeta ma międzynarodowy wymiar, a jej reportaże o kryzysie emigracyjnym obejmują także analizy sytuacji na arenie międzynarodowej. „Dagens Nyheter” aktywnie uczestniczy w międzynarodowej współpracy dziennikarskiej polegającej na wymianie informacji i analiz z innymi prestiżowymi mediami. Artykuły i komentarze publikowane przez „Dagens Nyheter” oddziałują też na politykę publiczną – opinie wyrażane przez dziennikarzy często znajdują odzwierciedlenie w debatach parlamentarnych i politycznych dyskusjach na temat migracji oraz kształtują postawy społeczne. „Dagens Nyheter” jest zatem nie tylko nośnikiem informacji, ale także ważnym uczestnikiem w formowaniu postaw społecznych i kształtowaniu dyskursu publicznego na temat kryzysu emigracyjnego w Szwecji¹².

„Svenska Dagbladet” (SvD) to kolejny istotny dziennik w Szwecji, z historią sięgającą XIX wieku. Została założona 17 grudnia 1884 roku przez dziennikarza, wydawcę i przedsiębiorcę, W.H. Hierta, jako odpowiedź na potrzebę rzetelnych i obiektywnych informacji oraz komentarzy politycznych i społecznych. Gazeta znana jest ze swojego zrównoważonego podejścia do analizy wydarzeń. W przypadku kryzysu emigracyjnego skupiała się na prezentowaniu różnych perspektyw i uwzględnianiu zarówno humanitarnych aspektów, jak i trudności związanych z integracją. W przeciwieństwie do bardziej emocjonalnych gazet tabloidowych „Svenska Dagbladet” przyjmuje bardziej rozważne podejście do wyzwań związanych z integracją uchodźców¹³ – analizuje skutki społeczne, ekonomiczne i kulturowe związane z przyjmowaniem dużej liczby migrantów. Gazeta zatrudnia dziennikarzy specjalizujących się w temacie migracji, co pozwala na głębsze zrozumienie kwestii związanych z kryzysem emigracyjnym. Dziennikarze dostarczają czytelnikom dogłębnych analiz, raportów terenowych i relacji z wydarzeń

¹¹ Zob. K. Brevis, *Understanding Swedish Multiculturalism*, [w:] *Debating Multiculturalism in the Nordic Welfare States*, red. P. Kivisto, Ö. Welbeck, London 2013.

¹² Zob. *Lag om särskilda åtgärder vid allvarlig fara för den allmänna ordningen eller den inre säkerheten i landet*, „SFS” 2015, s. 1073.

¹³ Zob. *Lärdomar av flyktingsituationen hösten 2015 – beredskap och hantering*, „RIR” 2017, 4, s. 14.

związanych z migracją. „Svenska Dagbladet” często współpracuje z ekspertami, w tym z naukowcami, politologami i specjalistami ds. migracji, co pozwala na dostarczanie czytelnikom rzetelnych informacji opartych na analizach naukowych i ekspertyzach. Gazeta skupia się na przedstawianiu autentycznych relacji, co wpływa na postrzeganie kryzysu emigracyjnego jako złożonego zjawiska wymagającego wieloaspektowej analizy. Unika przy tym sensacyjnych tytułów na rzecz precyzyjnego przedstawiania informacji. „Svenska Dagbladet” angażuje się również w debaty społeczne poprzez publikowanie komentarzy, analiz i listów od czytelników; stara się być platformą do otwartej dyskusji na temat polityki migracyjnej, zarówno w kontekście wyzwań, jak i możliwości. „Svenska Dagbladet” odgrywa kluczową rolę w szwedzkim krajobrazie medialnym, łącząc tradycję rzetelnego dziennikarstwa z nowoczesnymi technikami komunikacji. Jako ważne źródło informacji i platforma do debaty publicznej gazeta wpływa na sposób, w jaki społeczeństwo szwedzkie postrzega aktualne wydarzenia i wyzwania. Jej dążenie do obiektywności, zrównoważonego podejścia oraz zaangażowania w różnorodne aspekty życia społecznego czyni ją istotnym uczestnikiem w kształtowaniu współczesnej Szwecji. „Svenska Dagbladet” odgrywa ważną rolę w dostarczaniu rzetelnych informacji i analiz w kontekście kryzysu emigracyjnego, przy jednoczesnym angażowaniu czytelników w refleksję nad różnorodnymi aspektami tego zjawiska, oprócz tego rozwija swoją obecność w Internecie, oferując treści w formie cyfrowej. Gazeta posiada aplikację mobilną oraz aktywnie korzysta z mediów społecznościowych, aby dotrzeć do szerszej publiczności.

„Expressen” to kolejny z popularnych tabloidów w Szwecji. Został założony 3 lutego 1944 roku przez dziennikarza i wydawcę G. Gunnarsson’a, który chciał stworzyć gazetę dostosowaną do potrzeb szerokiego grona czytelników. W ciągu swojej historii gazeta przeszła wiele zmian, ale zawsze pozostawała jednym z głównych graczy na rynku prasowym w Szwecji. Dziennik kładzie szczególny nacisk na emocjonalne aspekty wydarzeń, stąd relacje związane z kryzysem emigracyjnym mieszczą się w przyjętym stylu dziennikarskim – gazeta podkreśla ludzkie dramaty, zorientowana jest na budzenie emocji czytelników. W tabloidzie często pojawiają się dramatyczne nagłówki i teksty, które mają na celu przyciągnięcie uwagi czytelników. Choć „Expressen” wykorzystuje emocje, to podejmuje także próbę szerokiej analizy zjawiska migracji. Prezentuje różnorodne perspektywy, aby czytelnicy mogli zrozumieć zarówno aspekty humanitarne, jak i wyzwania związane z przyjmowaniem czy integracją uchodźców¹⁴. Jako dziennik tabloidowy „Expressen” może prezentować informacje w sposób bardziej przystępny i wizualny, co ma na celu przyciągnięcie uwagi szerokiej publiczności¹⁵. Tabloidy często starają się angażować czytelników w bardziej emocjonalny sposób niż tradycyjne gazety. „Expressen” publikuje relacje terenowe i reportaże z miejsc dotkniętych kryzysem emigracyjnym, dzięki czemu czytelnik może lepiej zrozumieć sytuację. Podobnie jak inne gazety, „Expressen” jest platformą do partycypacji w społecznym dialogu. „Expressen” aktywnie rozwija swoją obecność w sieci, oferując treści zarówno w wersji

¹⁴ Zob. *Ny instans- och processordning i utlännings- och medborgarskapsärenden*, „Prop.” 2004, 5, 170.

¹⁵ Zob. *Tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige*, „Prop.” 2015, 16, 174.

drukowanej, jak i online. Posiada własną stronę internetową oraz aplikację mobilną, co umożliwia czytelnikom dostęp do aktualnych informacji w każdym momencie. Publikacja komentarzy, artykułów, opinii czy listów od czytelników pozwala na wyrażanie różnorodnych stanowisk i uczestnictwo w dyskusji publicznej. Gazeta „Expressen” w kontekście kryzysu emigracyjnego może kierować się tabloidowym stylem, starając się dostarczać informacje i analizy na temat różnych aspektów migracji. Jednak, aby uzyskać pełniejszy obraz, warto sprawdzić najnowsze artykuły i analizy z „Expressen”¹⁶.

Jeśli chodzi o publiczne media w Szwecji, Szwedzka Telewizja (SVT) i Szwedzkie Radio (SR) to instytucje, które również zajmują się dostarczaniem informacji i kształtowaniem opinii publicznej. Obie są instytucjami publicznymi, co oznacza, że są zobowiązane do obiektywizmu i rzetelności w prezentowaniu informacji. Zajmują się szerokim spektrum tematów, w tym kwestiami migracyjnymi – w kontekście kryzysu emigracyjnego obie te instytucje starają się dostarczać sprawiedliwe i zrównoważone relacje, a ich programy informacyjne, debaty publiczne i relacje terenowe są ukierunkowane na kompleksowe analizy zjawisk związanych. Obie instytucje angażują społeczeństwa w dialog i dyskusję na temat kryzysu emigracyjnego; często prezentują również światowe spostrzeżenia na jego temat. Analizy ekspertów, relacje korespondentów zagranicznych i współpraca z międzynarodowymi stacjami mogą dostarczać szerszego kontekstu wydarzeń. Obie instytucje odgrywają również rolę edukacyjną w społeczeństwie. Programy informacyjne i publicystyczne starają się nie tylko relacjonować wydarzenia, ale także dostarczać informacje potrzebne do zrozumienia kontekstu, przyczyn i skutków kryzysu emigracyjnego. Szwedzka Telewizja i Szwedzkie Radio często podejmują się długofalowych analiz oraz reportaży, aby lepiej zrozumieć rozwój sytuacji. Takie podejście pozwala na przedstawienie widzom pełniejszej perspektywy na wydarzenia i zjawiska związane z kryzysem migracyjnym. Obie instytucje pełnią kluczową rolę w dostarczaniu informacji i analiz w kontekście kryzysu emigracyjnego, a ich obiektywizm, jak i zobowiązanie do rzetelności sprawiają, że są ważnym źródłem informacji dla społeczeństwa szwedzkiego¹⁷.

Warto podkreślić, że media w Szwecji, podobnie jak w innych krajach, odzwierciedlają różnorodność opinii społecznych. Stanowiska prezentowane przez poszczególne media mogą być odmienne, a ich wpływ na opinię publiczną kształtuje się w kontekście dialogu społecznego oraz debaty¹⁸.

ZAKOŃCZENIE

W zakończeniu warto podkreślić, że rola prasy i mediów w kontekście kryzysu emigracyjnego w Europie, a także w Szwecji, jest niezwykle istotna. Rola mediów nie

¹⁶ Zob. H. Runblom, *Majoritet och minoritet i Östersjöområdet, Ett historiskt perspektiv*, Stockholm 1995.

¹⁷ Zob. M. Wickström, *Conceptual Change in Postwar Sweden: The Marginalization of Assimilation and the Introduction of Integration*, [w:] *Debating Multiculturalism...*

¹⁸ Zob. L. Podhorodecki, *Jugosławia. Dzieje narodów, państw i rozpad Federacji*, Warszawa 2000.

oscyluje tylko wokół dostarczania społeczeństwu informacji, ale pełni także istotną funkcję w kształtowaniu opinii publicznej, budowaniu świadomości społecznej czy prowadzeniu otwartej dyskusji na temat wyzwań związanych z migracją. W kontekście szwedzkiego krajobrazu medialnego różnorodność perspektyw prezentowanych przez różne gazety, zarówno te tabloidowe, jak i bardziej tradycyjne, pozwala społeczeństwu na uzyskanie kompleksowego spojrzenia na kryzys emigracyjny. Gazety o zróżnicowanych orientacjach politycznych i redakcyjnych dostarczają różnych analiz, co pozwala czytelnikom na dokonanie własnej oceny sytuacji. Publiczne media, takie jak Szwedzka Telewizja i Szwedzkie Radio, odgrywają kluczową rolę w zapewnieniu obiektywności, rzetelności i szerokiego kontekstu wydarzeń związanych z migracją. Ich programy informacyjne, analizy ekspertów oraz relacje terenowe pozwalają społeczeństwu na lepsze zrozumienie zarówno humanitarnych aspektów kryzysu, jak i wyzwań związanych z integracją uchodźców. W obliczu dynamicznych wydarzeń na arenie międzynarodowej i lokalnej rola mediów staje się kluczowa w budowaniu społecznej świadomości, szukaniu rozwiązań oraz utrzymaniu otwartej i konstruktywnej debaty. Prasa i media w Szwecji, reagując na kryzys emigracyjny, odgrywają zatem nie tylko funkcję informacyjną, ale także pełnią istotną rolę w kształtowaniu społecznego dialogu na temat współczesnych wyzwań migracyjnych w Europie.

BIBLIOGRAFIA

- Banaś M., *Szwedzka polityka integracyjna wobec imigrantów*, Kraków 2010, s. 139-157.
- Berggren H., Trägårdh L., *Är svensken människa? Gemenskap och oberoende i det moderna Sverige*, Stockholm 2006.
- Byström M., Frohnert P., *Invandringens historia – från „folkhemmet” till dagens Sverige*, Delmi kunskapsöversikt 2017 Stockholm 2017, s. 5.
- Utvärdering av hanteringen av flyktingsituationen i Sverige år 2015*, „Dir.” 2016, 47, s. 2.
- Extra ändringsbudget för 2016 – Ändring av rätten till bistånd för vissa utlänningar*, „Prop.” 2015, 16, s. 146.
- Harrison D., *Alla tiders migration! Immigrationens betydelse för Sveriges utveckling och välbefinnande*, Kunskapsöversikt 2016.
- Hellström A., Lodenius A.L., *Invandring, mediebilden och radikala högerpopulistiska partier i Norden*, Stockholm 2016.
- Borevi K., *Understanding Swedish Multiculturalism*, [w:] *Debating Multiculturalism in the Nordic Welfare States*, red. P. Kivisto, Ö. Wahlbeck, London 2013, s. 140-169, https://doi.org/10.1057/9781137318459_6.
- Lag om särskilda åtgärder vid allvarlig fara för den allmänna ordningen eller den inre säkerheten i landet*, „SFS” 2015, s. 1073.
- Lärdomar av flyktingsituationen hösten 2015 – beredskap och hantering*, „RIR” 2017, 4, s. 14.
- Nowiak W., *Nordycki model „welfare state” w realiach XXI wieku*, Poznań 2011.
- Pocket Facts 2010 – Integration Statistics*, Ministry of Employment, Sweden 2011.
- Podhorodecki L., *Jugosławia. Dzieje narodów, państw i rozpad Federacji*, Warszawa 2000.

- Ny instans- och processordning i utlännings- och medborgarskapsärenden*, „Prop.” 2004, 5, 170.
- Tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige*, „Prop.” 2015, 16, 174.
- Runblom H., *Majoritet och minoritet i Östersjöområdet, Ett historiskt perspektiv*, Stockholm 1995.
- Valenta M., Bunar N., *State Assisted Integration: Refugee Integration Policies in Scandinavian Welfare States: the Swedish and Norwegian Experience*, „Journal of Refugee Studies” 2010, vol. 23, no. 4, s. 463-483, <https://doi.org/10.1093/jrs/feq028>.
- Wickström M., *Conceptual Change in Postwar Sweden: The Marginalization of Assimilation and the Introduction of Integration*, [w:] *Debating Multiculturalism in the Nordic Welfare States*, red. P. Kivisto, Ö. Wahlbeck, London 2013, s. 110-139, https://doi.org/10.1057/9781137318459_5.

Aleksandra KRAWCZYK-MAZAN – absolwentka germanistyki oraz doktorantka na Uniwersytecie Śląskim. Członkini Polskiego Stowarzyszenia Nauczycieli Języka Niemieckiego. Współpracuje z Centrum Badań nad Politykami Publicznymi. W kręgu jej zainteresowań badawczych znajdują się tematy interdyscyplinarne – od nowoczesnej dydaktyki, nauczania języka specjalistycznego i aspekty językoznawcze po mediacje, negocjacje oraz stosunki międzynarodowe.